

Presentatiebeleid 2026-2028

versie 23-05-2026 als goedgekeurd door het stichtingsbestuur Museum Geelvinck

1. Inleiding

Dit Presentatiebeleid beschrijft hoe Museum Geelvinck in de periode 2026-2028 invulling geeft aan zijn museale taak om erfgoed te interpreteren, presenteren en toegankelijk te maken voor een breed publiek.

Het beleid sluit aan bij:

- het Beleidsplan 2026-2028;
- het Collectieplan 2026-2028;
- het Publieksbeleid 2026-2028;
- de ICOM museumdefinitie (versie 2022/2023);

De presentaties van Museum Geelvinck zijn gebaseerd op de museale collectie, de langdurige bruiklenen die tot de museale collectie behoren en het daaraan verbonden immateriële erfgoed. Door middel van tentoonstellingen, rondleidingen, concerten, digitale presentaties, publicaties en educatieve activiteiten maakt het museum deze collecties zichtbaar, hoorbaar en beleefbaar. Ons presenteert erfgoed niet als statisch verleden, maar als een middel om hedendaagse maatschappelijke vraagstukken bespreekbaar te maken. Zij opgemerkt, dat wij ook elementen uit de in Kyoto in 2019 voorgestelde museumdefinitie (die het niet gehaald heeft) implementeren.

2. Relatie tussen presentatiebeleid en collectiebeleid

De presentatieactiviteiten van ons museum zijn rechtstreeks gebaseerd op het collectieprofiel zoals vastgelegd in het Collectieplan 2026-2028. Drie inhoudelijke lijnen vormen daarbij het uitgangspunt:

2.1 Huize Kolthoorn en haar bewoners

De collectie rond Jan Kleintjes, Hedwig van Osselen, hun familie en sociale netwerken vormt de kapstok voor tentoonstellingen en rondleidingen over diverse thema's, zoals onder meer de impressie die Kleintjes neerlegde van de tuin en zijn omgeving in en om Heerde (en vooral ook: de IJssel bij Veessen), de mensen, die hij portretteerde en de reizen die hij en Hedwig maakte. En daaraan gekoppeld de koloniale geschiedenis (vooral ook Nederlandsch-Indië), Japan (waar zijn vader de Japanse Revolutie meemaakte), de sociale geschiedenis (de enorme maatschappelijke kloof tussen de Kleintjes en hun directe buren, zeer arme, kinderrijke keuterboeren), de positie van de vrouw (Hedwig als zelfstandig kunstenaar), enz. Ook eerdere en latere bewoners worden niet vergeten, maar de kern ligt op de periode 1899-1936 (in 1936 overleed Hedwig).

2.2 Historische klavierinstrumenten

De collectie historische klavierinstrumenten vormt de basis voor concerten (zowel historisch geïnformeerd, als nieuwe composities voor historische klavierinstrumenten en fusion met niet-westerse muziektradities), specialistische rondleidingen en educatieve activiteiten. En daarnaast ook de aanleiding voor tuinconcerten.

Wij presenteren deze instrumenten nadrukkelijk als levend erfgoed: niet uitsluitend als object, maar ook als drager van muziek, vakmanschap en uitvoeringspraktijk.

Denk ook aan onze projecten 'Tune-In.eu' en 'KeyboardHeritage.eu'.

2.3 Maatschappelijke geschiedenis en culturele uitwisseling

Wij zijn al twee decennia bezig met het slavernijverleden en al langer nog met koloniale geschiedenis, gedeeld erfgoed en culturele uitwisseling. Ook gendergelijkwaardigheid is een al vele jaren terugkerend thema. Deze thematische lijn sluit aan bij eerdere projecten zoals 'Beethoven is Black', 'Bigi Kaaïman – Songs & Tales from Slavery Times' en "Dolle Mina – toen en nu".

3. Analyse van de mogelijkheden en beperkingen

3.1 Sterke punten

Museum Geelvinck beschikt over een aantal bijzondere kwaliteiten:

- een locatie, waarvan de inrichting nog vrij veel elementen bevat van een eeuw geleden en ook die sfeer wekt. Bezoekers zijn vaak onder de indruk van de parktuin en van het Grote Atelier.
- levend erfgoed: onder meer de historische klavierinstrumenten die kunnen worden gehoord en beleefd. Je krijgt ook het gevoel dat je in een bewoond huis stapt: uit onze ervaring met het Geelvinck Hinlopen Huis (dat ook die indruk wekte) weten we dat dit voor veel bezoekers meer aantrekkingskracht heeft, dan een steriel museum. Dit onderscheidt ons van veel traditionele musea.
- kleinschaligheid: de beperkte bezoekersaantallen maken persoonlijke begeleiding mogelijk en versterkt het gevoel dat je in een bewoond huis komt waar de tijd lijkt te hebben stilgestaan. Bezoekers kunnen directe vragen stellen en in gesprek gaan met vrijwilligers en soms ook de bewoners zelf.
- internationale netwerken: we beschikken over sterke internationale verbindingen op het terrein van erfgoed, muziek en interculturele samenwerking.

3.2 Beperkingen

- gebouw: de ateliervilla is een woonhuis (zomerhuis), geen museumgebouw. Daardoor bestaan beperkingen ten aanzien van toegankelijkheid, bezoekerscapaciteit, klimaatbeheersing en beschikbare tentoonstellingsruimte.
- personele capaciteit: ons museum is afhankelijk van de inzet van vrijwilligers en ontvangt geen structurele overheidssubsidie. Nieuwe presentatievormen zijn daarom afhankelijk van onder meer beschikbare menskracht, projectfinanciering en externe samenwerking.
- financiële middelen; grote tijdelijke tentoonstellingen zijn (als we daar al aan zouden willen beginnen) slechts mogelijk als daarvoor externe financiering wordt gevonden. Met onze bezoekerscapaciteit is dat schier onmogelijk. Dus moet je gaan voor slimme (digitale of externe) oplossingen. Bijv. de Jan Kleintjes Fietsroute of de concerten, die we tijdens Corono in het grote atelier opname en een wereldwijd bereik kregen.
- collectie historische klavierinstrumenten: de omvang van de individuele instrumenten is zodanig, dat je er slechts enkele op de buitenplaats kan tonen. Als het lukt het 'Oude Atelier' te herbouwen, dan kunnen we daarmee die capaciteit vergroten

(mogelijk zelfs verdubbelen). Mochten we ook nog de financiering van de kelder rond krijgen, dan verdubbelt dat opnieuw. Desondanks blijft het probleem bestaan en kunnen wij slechts een fractie van de instrumenten in de collectie tonen. Een van de oplossingen vormt het uitplaatsen van instrumenten in locaties waar deze ooit gestaan hebben: kastelen, buitenplaatsen enz. Daarmee kan ook een grotere zichtbaarheid van ons museum worden bereikt. Dit is onze ambitie voor de lange termijn.

4. Ambitie 2026-2028

Museum Geelvinck wil zich ontwikkelen tot een voorbeeld van hoe een kleinschalig museum, waar mogelijk met gebruik van digitale middelen, erfgoed beleefbaar maakt, muziek en levend erfgoed verbindt en interculturele dialoog stimuleert. We willen bezoekers niet uitsluitend informeren, maar hen uitnodigen tot reflectie en deelname. De kernbegrippen zijn daarom: Ontmoeten – Ontdekken – Reflecteren

5. Presentaties en maatschappelijke actualiteit

Museum Geelvinck zoekt actief aansluiting bij actuele maatschappelijke thema's. Deze thema's vloeien voort uit de geschiedenis van de collectie en de verhalen die daarmee verbonden zijn. De voorbeelden zijn al genoemd:

- de reis in 1912-1913 van Jan & Hedwig naar haar familie die theeplantages op Java hadden opgezet (tevens het thema van Hella Haasse's 'Heren van de Thee': het betreft die familie) – dit verbinden we met koloniale geschiedenis en o.a. de half-Japanse halfbroer van Jan, hoogleraar internationaal recht te Amsterdam en voorstander van de Indonesische onafhankelijkheid.
- Hedwig als onafhankelijk kunstenares in de laatste kwart 19e eeuw – dit verbinden we met vrouwenrechten en de opkomt van Dolle Mina in 1970 en nu opnieuw.
- het sprengenlandschap (ook bij het landgoed horen sprengen en er ligt zelfs een in de parktuin), dat Jan schilderde – dat verbinden we met onder meer klimaatverandering
- Beethoven en zijn muziek gespeeld op een Weense vleugel (in het Grote Atelier) uit 1812-1814, waarin de sporen van de geschiedenis geïllustreerd worden (zichtbaar en beluisterbaar) – dit zetten we in de historische context van de Napoleontische oorlogen en het koloniale verleden ('Code Noir', herinvoering slavernij enz.) en de tegenstelling met de vooruitstrevende ideeën over mensenrechten van Beethoven's werk en kringen (dit als onderdeel van het Beethovenjaar 2027).

Dit zijn slechts enkele voorbeelden waarbij wij (levend) erfgoed verbinden met actuele maatschappelijke vraagstukken en deze in historische context plaatsen.

Zoals uit het bovenstaande al wel duidelijk moge zijn, onderschrijven wij de Code Diversiteit & Inclusie: het vormt al meer dan een kwart eeuw een integraal onderdeel van de wijze waarop ons museum erfgoed presenteert, interpreteert en toegankelijk maakt. We hebben al die jaren bij de ontwikkeling van tentoonstellingen en de laatste jaren ook de rondleidingen en digitale presentaties actief gezocht naar verschillende perspectieven op erfgoed en geschiedenis: dat maakt het immers interessant. Daarbij besteden wij vaak ook aandacht aan verhalen, personen en erfgoedgemeenschappen die in traditionele erfgoedpresentaties minder zichtbaar zijn geweest.

6. Digitale presentaties

Museum Geelvinck beschouwt digitale presentatie niet alleen als een onderdeel van zijn museale taak, maar eveneens als de (enige) mogelijkheid een veel breder publiek te kunnen bereiken. De ervaring die we hebben opgedaan tijdens de Corona-periode willen we opnieuw uitrollen (mits we er voldoende fondsen voor kunnen vinden).

Digitale presentatie vindt plaats via onze websites, maar ook via webinars en video-presentaties. In de toekomst hopen we fondsen te ontvangen voor de ontwikkeling van een game voor bezoekers. Wij zien dat in de toekomst bezoekers niet noodzakelijk ons museum bezoeken, als zij maar onze digitale presentaties bezoeken. En wie zich dan daarmee geïnspireerd voelt om alsnog ons museum in het echt te ontdekken, verwelkomen we dan graag op de buitenplaats. Ook de ontwikkeling van de fietsroute 'Op de fiets met Jan Kleintjes' is zo'n voorbeeld: onderweg ziet de fietser meer werken van Kleintjes (en ontdekt hij meer in het landschap), dan we in een tentoonstelling in de ateliervilla zouden kunnen doen (die ruimte ontbreekt simpelweg).

Digitale presentaties worden duurzaam opgeslagen en waar mogelijk herbruikbaar gemaakt voor educatie, onderzoek en publieksbereik.

7. Concrete doelstellingen 2026-2028

Fysieke presentaties

2026

- 1 tijdelijke tentoonstelling;
- 5 tuinconcerten;
- 3 winterconcerten;
- 11 uitgebreide rondleidingen;
- minimaal 2 thematische erfgoedactiviteiten;
- 1 nieuwe wandelroute.
- 2 benefietconcerten voor ondersteuning Oekraïne

2027

- 1 tijdelijke tentoonstelling;
- 5 tuinconcerten;
- 5 winterconcerten;
- 14 uitgebreide rondleidingen;
- minimaal 3 thematische erfgoedactiviteiten;
- 1 nieuwe wandelroute.
- twee diverse evenementen, waarvan 1 bij 1813-Monument Basjkierse Ruiters
- 2 benefietconcerten voor ondersteuning Oekraïne

2028

- 1 tijdelijke tentoonstelling;
- 5 tuinconcerten;
- 5 winterconcerten;
- 14 uitgebreide rondleidingen;
- minimaal 3 thematische erfgoedactiviteiten;
- 1 nieuwe wandelroute.
- drie diverse evenementen (kumpulan, Keti Koti)
- 1 pilotrondleiding voor bezoekers met een visuele beperking
- 2 benefietconcerten voor ondersteuning Oekraïne

In dit overzicht zijn Open Tuinen Dagen, schildercursus, Tune-In-2 symposia e.d. nog niet opgenomen.

Digitale presentaties

2026

- 4 webinars;
- ontwikkeling nieuwe websites;
- ontwikkeling nieuwe fietsroute;
- verdere ontsluiting collectie op muziekinstrumentencollecties.nl.

2027

- 5 webinars;
- online publicatie onderzoeksresultaten Tune-In 2;
- nieuwe thematische website verbonden met de tentoonstelling
- verdere digitale ontsluiting collectie.

2028

- minimaal 3 thematische webinars;
- nieuwe thematische website verbonden met de tentoonstelling
- verdere digitale ontsluiting collectie.
- verdere uitbreiding van digitale publiekscontent: game;
- duurzame opslag en beschikbaarstelling van audiovisueel materiaal.

Publieksbereik

Het museum streeft naar:

- jaarlijkse groei van het fysieke bezoekersaantal met minimaal 20%;
- jaarlijkse groei van het digitale bereik met minimaal 35%;
- 1 presentatieproject per jaar dat aansluit bij een actueel maatschappelijk thema;
- jaarlijks 1 of 2 activiteiten in samenwerking met erfgoedgemeenschappen;
- jaarlijks ten minste één presentatie gericht op studenten of onderwijs.

De uitvoering van dit Presentatiebeleid is afhankelijk van een combinatie van vrijwilligersinzet, eigen middelen, projectfinanciering en samenwerking met externe partners.

Personele inzet

Museum Geelvinck beschikt niet over een betaalde staf voor tentoonstellingen en publieksactiviteiten. De uitvoering van het presentatiebeleid berust daarom grotendeels op de inzet van vrijwilligers, waaronder de directeur. In zoverre er voldoende fondsen gevonden kunnen worden kunnen we op projectbasis externe deskundigen en stafmedewerkers inzetten. Ook voor musici en ensembles zijn wij steeds afhankelijk van fondsen. En daarnaast werken we zoveel mogelijk samen met partners uit het veld. Voor de beleidsperiode 2026-2028 wordt uitgegaan van verdere uitbreiding van het vrijwilligersteam, zoals beschreven in het Beleidsplan 2026-2028.

Huisvesting en faciliteiten

Voor de uitvoering van het presentatiebeleid wordt gebruik gemaakt van:

- de ateliervilla van Huize Kolthoorn;
- de parktuin;
- de Grote Tent voor zomeractiviteiten;
- de tentoonstellingsruimte in de Paardenstal;
- digitale presentatieplatforms.

De verdere ontwikkeling van presentatiemogelijkheden is mede afhankelijk van de realisatie van de beoogde investeringen in gebouwen en infrastructuur.

Financiële middelen

De uitvoering van de reguliere presentatieactiviteiten wordt gefinancierd uit:

- eigen inkomsten;
- bijdragen van bezoekers;
- donaties en giften;
- bijdragen van fondsen;
- projectsubsidies;
- bijdragen van partners waarvoor geen vergoeding terug wordt gevraagd.

Bij verre de belangrijkste partijen daarbij zijn overheids- en particuliere fondsen.

Digitale middelen

Het museum investeert gedurende de beleidsperiode in verdere digitalisering en duurzame opslag van digitale presentaties en audiovisueel materiaal.

Samenwerking

Door samenwerkingen kunnen we met beperkte middelen een groter publieksbereik en een hogere inhoudelijke kwaliteit te realiseren. Door het landelijke en internationale netwerk dat wij op verschillende terreinen hebben opgebouwd in de afgelopen 35 jaar hebben we voor een klein museum een redelijk groot bereik.

8. Evaluatie

Het presentatiebeleid wordt jaarlijks geëvalueerd aan de hand van:

- bezoekersaantallen;
- deelname aan activiteiten;
- digitale bezoekersstatistieken;
- publieksreacties;
- betrokkenheid van erfgoedgemeenschappen;
- voortgang van de in dit beleid geformuleerde doelstellingen.

De resultaten worden meegenomen bij de actualisering van het beleidsplan, publieksbeleid en collectiebeleid.

9. Tentoonstellingsarchief

Op onze website geelvinck.nl wordt al meer dan twee decennia een digitaal overzicht gegeven van de belangrijkste tentoonstellingen die wij in al die jaren hebben gerealiseerd. Per tentoonstelling zijn opgenomen de titel en eventuele ondertitel; de periode waarin de tentoonstelling te bezichtigen was, een korte inhoudelijke beschrijving van het thema en enig beeldmateriaal en aanvullende informatie. Op die manier tonen wij wat ons museum in het verleden heeft gerealiseerd en vormt dit een duurzame digitale ontsluiting van onze presentatiegeschiedenis.